

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2460

Vragen van het lid **Straus** (VVD) aan de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over *diverse gemeenten die een eigen wijze van uitvoering van het toezicht en de handhaving van de wet kinderopvang hanteren* (ingezonden 14 april 2011).

Antwoord van minister **Kamp** (Sociale Zaken en Werkgelegenheid) (ontvangen 10 mei 2011).

Vraag 1

Weet u dat een aantal gemeenten in Nederland op eigen wijze uitvoering geeft aan het toezicht en de handhaving van de wet Kinderopvang?

Antwoord 1

Ja. Een aantal gemeenten heeft mij, alsmede de Inspectie van het Onderwijs, aangegeven dat zij uit bezuinigingsoverwegingen minder inspecties door de GGD willen laten uitvoeren dan wettelijk verplicht is. Ook zijn er gemeenten die de inspectietaak bij het gastouderbureau willen leggen in plaats van bij de gemeente (GGD). Een deel van die gemeenten heb ik al aangegeven dat de wet geen ruimte biedt voor een dergelijke werkwijze en dat de inspecties op gastouderopvang moeten worden uitgevoerd conform de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen (Wko). Met andere gemeenten is er nog overleg gaande met mij of de Inspectie van het Onderwijs.

Vragen 2, 4, 5

Ons zijn in ieder geval bekend dat de gemeenten Boekel, Gemert-Bakel, Den Haag en Utrecht eigen oplossingsrichtingen ten aanzien van toezicht en handhaving hebben gekozen; zijn er bij u nog andere gemeenten bekend? Zo ja, over welke gemeenten gaat het dan en wat zijn de door hun voorgestelde oplossingsrichtingen?

Hoe beoordeelt u de oplossingsrichtingen van de andere gemeenten en in hoeverre zijn ze afwijkend en/of strijdig met de wettelijke regelingen en de VNG afspraken betreffende toezicht en handhaving kinderopvang?

In hoeverre zitten er bij de andere gemeenten gekozen oplossingsrichtingen ook voorstellen die u wellicht in de nabije toekomst zou willen overnemen, bijvoorbeeld in het licht van de mogelijkheden die u zelf aan het verkennen bet om de effectiviteit van het toezicht door de GGD en de handhaving door gemeenten verder te verbeteren.

Antwoord 2, 4, 5

De gemeenten die u noemt zijn mij bekend. Daarnaast hebben zich gemeente Dinkelland, gemeente Boxmeer en de Groningse gemeenten verenigd in de Hulpverleningsdienst Groningen gemeld. De oplossingsrichting die deze gemeenten vooral naar voren brengen, betreft een andere invulling van het toezicht op de gastouders. Zij zien een grotere rol voor het gastouderbureau weggelegd. Zij zouden het overheidstoezicht willen beperken tot steekproeven danwel reageren op signalen. Daarnaast geven sommige gemeenten aan ook op de gastouderopvang risicogestuurd toezicht te willen toepassen. In overleg met de VNG, GGD-Nederland en de Inspectie van het Onderwijs, alsmede de Branchepartijen in de kinderopvang (MO-groep, BKN, Boink) heb ik recent afspraken gemaakt over stroomlijning van het toezicht en de handhaving kinderopvang. Ik heb uw Kamer daarover geïnformeerd bij brief van 20 april 2011, nr. KO/2011/5179. Met deze maatregelen die vanaf 2012 gaan gelden, wordt het toezicht efficiënter en effectiever en verbetert de uitvoering van de handhaving. Die afspraken komen ook deels tegemoet aan de suggesties die gemeenten mij hebben gedaan, waaronder de door u genoemde gemeenten. Dit geldt vooral ten aanzien van meer risicogestuurd toezicht en steekproefgewijs controleren van gastouders.

De gemeenten Dinkelland en Boxmeer heb ik inmiddels op de hoogte gebracht van mijn standpunt dat het een wettelijke taak is van het college van burgemeester en wethouders om toe te zien op de naleving van de op grond van de Wko gestelde eisen aan gastouder en gastouderbureau. Hiertoe wijst het college de GGD aan als uitvoerend toezichthouder. De GGD dient in 2011 alle voorzieningen voor gastouderopvang te inspecteren met uitzondering van opvang die bij de vraagouder thuis plaatsvindt. Ik heb gemeenten dringend verzocht de inspecties uit te voeren en zich te houden aan het systeem van de Wko.

Om de grote aantallen gastouders binnen het gegeven budget te kunnen inspecteren zijn afspraken gemaakt met VNG en GGD-NL over versoering van het toezicht op de kindercentra in 2010 en 2011. Zo hoefden bijvoorbeeld kindercentra die bij inspectie in 2009 op de belangrijkste punten voldoende scoorden, in 2010 niet te worden geïnspecteerd. Voorts is ten aanzien van de gastouderopvang met de VNG en GGD-NL afgesproken dat de GGD-inspecteur per bezoek niet het gehele toetsingskader doorloopt, maar een selectie maakt aan de hand van wat men daar ter plaatse aantreft. Voor het fysieke bezoek aan de locatie van de gastouder wordt uitgegaan van een bezoek van één uur. Tot slot is afgesproken dat geen inspecties van gastouderlocaties bij de vraagouder thuis hoeven te worden verricht, behoudens wanneer zwaarwegende signalen daartoe aanleiding geven. Binnen dit kader is op macroniveau overeenstemming met de VNG en GGD NL dat de Wko uitvoerbaar is. Eén en ander heb ik u ook medegedeeld in mijn brief van 6 april 2011.

Vraag 3

Nu uit uw brief van 6 april 2011 blijkt dat de oplossingsrichting van de gemeente Boekel strijdig is met de wet, bent u voornemens om actie te nemen richting de gemeente Boekel? Zo ja, welke? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 12 mei een overleg met de gemeente Boekel. De inspectie zal daarin nader ingaan op de werkwijze voor 2011 en de acties die ik genomen heb om het toezicht en de handhaving vanaf 2012 te verbeteren.

Los daarvan bestaat voor de inspectie de mogelijkheid om een «Mogelijke Ernstige Tekortkomingen-onderzoek» te laten uitvoeren indien een gemeente volhardt in strijd met de wet te handelen. Afhankelijk van de uitkomsten van dat onderzoek kan ik een gemeente een «aanwijzing» geven (artikel 1.68, derde lid, Wko). Dat houdt in dat de gemeente een termijn opgelegd krijgt om haar uitvoering wetsconform te maken. Dat is een uiterst middel en vooralsnog ga ik er niet vanuit dat die route hier aan de orde komt.